

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND VETERINARIYA MEDITSINASI INSTITUTE

5410600 - Zootexniya (turlari bo'yicha) ta'lim yo'naliishi va 5111000 - Kash
ta'lim (zootexniya(turlari bo'yicha)) ta'lim yo'naliishi negizidagi:

- 5A410602 - Qoraqo'chalar shakliyati
- 5A410603 - Qishiq va jalik hayvonlarini urishish, ko'payarish va ularning
urishishiga chayxona turlari bo'yicha)
- 5A410604 - Chayxonalari
- 5A411102 - Qoraqo'chalar malasalotlarini shihib eniqarish va qayta ishlash

magistratura mutazassisliklariga kiruvchilar uchun massus (ixtisoslik)
fanlaridan

DASTUR

Samarqand-2021 y

Annotatsiya

Dastur 5A410602-Qorako‘l qo‘ylari seleksiyasi, 5A410603-Qishloq xo‘jalik hayvonlarini urchitish, ko‘paytirish va ularning seleksiyasi (hayvonot turlari bo‘yicha), 5A410604-Chorvachilik, 5A411402- Qorako‘lchilik mahsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash magistratura mutaxassisliklariga kiruvchilar uchun 5410600-Zootexniya (turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi, va 5111000 – Kasb ta’lim (zootexniya(turlari bo‘yicha)) ta’lim yo‘nalishlarining 2017/2018 o‘quv yilida tasdiqlangan o‘quv rejasidagi asosiy fanlar asosida tuzilgan.

TUZUVCHILAR:

Shaptakov E.S.	- SamVMI “Zooingeneriya” fakulteti dekani, q.x.f.n., dotsent
Amirov Sh.Q.	- SamVMI “Qoramolchilik, parrandachilik va baliqchilik” kafedrasi mudiri, q.x.f.n., dosent
Narbayeva M.K.	- SamVMI “Qoramolchilik, parrandachilik va baliqchilik” kafedrasi dosenti
Qurbanova Sh.E. –	- SamVMI “Qoramolchilik, parrandachilik va baliqchilik” kafedrasi katta o’qituvchisi, q.x.f.d. (PhD)
Xo‘jamov J.	- SamVMI “Hayvonlar genetikasi, seleksiyasi, urchitish va ko‘paytirish” kafedrasi mudiri, q.x.f., PhD
Ruzimuradov R.R	- SamVMI “Qorako‘lchilik, yilqichilik va ipakchilik” kafedrasi mudiri, q.x.f.n
Djambilov B X	- SamVMI “Hayvonlarni oziqlantirish texnologiyasi” kafedrasi mudiri, q.x.f., PhD

Dastur Zooingeneriya fakultetining 2021-yil 25-iyundagi № 11-sonli Kengashi yig‘ilishida muhokama qilingan va tasdiqlashga tavsiya etilgan.

KIRISH

5410600-Zootexniya (turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi, va 5111000 – Kasb ta’lim (zootexniya(turlari bo‘yicha)) ta’lim yo‘nalishi fan va chorva mahsulotlarini ishlab chiqarish sohasidagi yo‘nalish bo‘lib, u chorvachilik tarmoqlarini rivojlanтирish, chorva mahsulotlarini ishlab chiqarish hajmini oshirish, chorvachilikda tanlash va seleksiyalash samaradorligini oshirish, yuqori genetik potensialga ega bo‘lgan chorva hayvonlarini ko‘paytirish, sohaga yuqori malakalarga ega bo‘lgan hamda soha istiqbolini belgilashga, kasbiy ko‘nikma, mutasaddilik qobiliyatiga yo‘naltirilgan inson faoliyatining vositalari, usullari, metodlari va uslublarining majmuasini qamrab oladi.

Ta’lim yo‘nalishi negizida mutaxassisliklarning vazifasi – talabalar bilimlarini chuqurlashtirish va chorva mahsulotlarini ishlab chiqarishda zamonaviy texnologiyalarni ishlata olish, zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida ilmiy tadqiqot ishlarini olib borish, chorvachilikda zamanaviy seleksiya yutuqlarini qo‘llay olish, barcha chorva hayvonlari hamda parrandachilikda o‘ziga xos xususiyatlarini bilishi, texnologik yechimlarini ishlab chiqish bo‘yicha hamda ilg‘or pedagogik texnologiyalardan foydalangan holda bilimlarini oshirish va ko‘nikma hosil qilishdan iborat.

5410600-Zootexniya (turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi, va 5111000 – Kasb ta’lim (zootexniya(turlari bo‘yicha)) ta’lim yo‘nalishi negizidagi: 5A410602-Qorako‘l qo‘ylari seleksiyasi, 5A410603-Qishloq xo‘jalik hayvonlarini urchitish, ko‘paytirish va ularning seleksiyasi (hayvonot turlari bo‘yicha), 5A410604-Chorvachilik, 5A411402- Qorako‘chilik mahsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash magistratura mutaxassisliklariga kiruvchi talabalar uchun ta’lim yo‘lishi o‘quv rejasiga asosan 5 ta ixtisoslik: “Parrandachilik”, “Qo‘ychilik va echkichilik”, “Qoramolchilik”, “Yilqichilik va tuyachilik” “Chorvachilikda naslchilik ishi”, va 6 ta umumkasiy: “Qishloq xo‘jalik hayvonlarini urchitish”, “Ipakchilik”, “Hayvonlarni oziqlantirish”, “Baliqchilik” “Quyonchilik va mo‘ynachilik” “Asalarichilik” fanlaridan test savollari shakillanтирilgan. Bu fanlar o‘z negizida qamrab olgan ma’lumotlar quyida bat afsil keltirilgan.

PARRANDACHILIK fani bo‘yicha:

Ushbu fanga qo‘yiladigan asosiy talablar. Talabalarga parrandachilik sohalarining rivojlanishi, istiqbollari, tasnifi, parrandalarning urug‘-aymoqlaridan foydalanish, tana tuzilishi va mahsulorligini bog‘lash, rejali zotlar, liniyalar krosslar va ustunligini asoslash, muayyan sharoitlarda ulardan foydalanish, parrandalarni takomillashtirish va mahsulorligini oshirish bo‘yicha mos bilim, o‘qtish uslubi bo‘yicha yo‘nalish profiliga mos bilim, ko‘nikma va malaka shakllantirish.

Talabalarga sanoat, kichik fermer, dehqon va yordamchi xo‘jaliklarida parrandalarni galasini tashkil qilish, ularni me’yorlarida saqlash va oziqlantirish, fiziologik qulay, iqtisodiy samarali tuxum va parranda go‘shti ishlab chiqarishni texnologiyalarini o‘rgatishdan iboratdir.

QO‘YCHILIK VA ECHKICHILIK fani bo‘yicha:

“Qo‘ychilik va echkichilik” faniga kirish. Qo‘ychilikni xalq xo‘jaligidagi ahamiyati. Qo‘ylarning kelib chiqishi va klassifikatsiyasi. Qo‘ylarning biologik xususiyatlari va konstitutsiyasi. Qo‘ychilikdan olinidigan mahsulotlar. Qo‘y zotlari. Mayin junli qo‘y zotlari. Jun-go‘sht yo‘nalishidagi mayin junli qo‘y zotlari. Go‘sht-jun yo‘nalishidagi mayin junli qo‘y zotlari. Yarim mayin junli qo‘y zotlari. Yarim dag‘al junli qo‘y zotlari. Dag‘al junli qo‘y zotlari. Barra teri beruvchi dag‘al junli qo‘y zotlari. Po‘stibop teri beruvchi dag‘al junli qo‘y zotlari. Qo‘ylarni urchitish usullari. Qo‘ylarni yaylovda boqish xususiyatlari va qo‘ylar qishlovini tashkil etish. Har xil kategoriyalardagi xo‘jaliklarda poda ichidagi olib boriladigan naslchilik ishini yuritish. Qo‘ylarni qochirishga tayyorlash texnologiyasi. Qo‘zilatish mavsumini tashkil qilish va o‘tkazish. Qo‘ylarning junini qirqish. Echkichilikning xalq xo‘jaligidagi ahamiyati. Echkilarning kelib chiqishi va biologik xususiyatlari. Echki zotlari.

QORAMOLCHILIK fani bo‘yicha;

Qoramolchilikning ahamiyati, holati va rivojlanishi. Qoramollarning kelib chiqishi va biologik xususiyatlari. Qoramollarning eksterer, interer va konstitusiyasi. Qoramollarning sut mahsuldorligi. Qoramollarning sut mahsuldorligiga ta’sir etuvchi omillar. Qoramollarning go‘sht mahsuldorligi. Qoramollarni go‘sht mahsuldorligiga ta’sir etuvchi omillar. Qoramol zotlari haqida tushuncha. O‘zbekistonda rejali ravishda urchitilayotgan sut va sut-go‘sht yo‘nalishidagi qoramol zotlari. O‘zbekistonda rejali ravishda urchitilayotgan go‘sht yo‘nalishidagi qoramol zotlari. Sut yo‘nalishidagi qoramol zotlari. Sut – go‘sht yo‘nalishidagi qoramol zotlari. Go‘sht yo‘nalishidagi qoramol zotlari. Qoramolchilikda podani takror ishlab chiqarish. Sigirlarni asrash tizimlari va usullari. Uzluksiz aylanma sexlar asosida sut ishlab chiqarish texnologiyasi. Fermer xo‘jaliklarida sut va go‘sht ishlab chiqarish texnologiyasi. Podani to‘ldirishga mo‘ljallangan tanalarni parvarishlash texnologiyasi. Sigirlarni sog‘ishni tashkil etish. Yuqori sifatli sut ishlab chiqarish gigienasi. Qoramolchilikda bonitirovka asoslari. Qoramolchilikda baholash va tanlash. Sigirlarni baholash va tanlash. Naslli buqalarni baholash va tanlash. Yosh qoramollarni baholash va tanlash. Go‘sht yo‘nalishidagi qoramollarni baholash va tanlash. Qoramolchilikda biotexnologik uslublardan foydalanish.

YILQICHILIK VA TUYACHILIK fani bo‘yicha

Yilqichilik va tuyachilik ahamiyati to‘g‘risida tushuncha. Otlarning ekesteryeri, interyeri va konstitutsiyasi. Yilqichilikda takror ishlab chiqarish.

Otlarning zotlari. Otlarning ish qobilyati. Otlarning go'sht mahsuldorligi. Biyalarning sut mahsuldorligi. Yaylov yilqichiligi. Yilqichilikda naslchilik ishlari va davlat tadbirlari. Otlarni mashq qildirish va sinash. Ot sporti va sayohatlar. Tuyachilikning xalq xo'jaligidagi ahamiyati. Tuyalarning ekesteryeri ko'payishi, o'sish va rivojlanishi. Tuyalarning sut va go'sht mahsuldorligi.

CHORVACHILIKDA NASLCHILIK ISHI fani bo'yicha:

“Chorvachilikda naslchilik ishi” fanining asosiy qonuniyatlarini va uning yo`nalishlarini bilishi va ulardan foydalanib barcha turdag'i hayvonlarning zotlarini, ularning mahsuldorlik yo`nalishini, asosiy xo`jalik va biologik belgilarini boshqarishni bilishi kerak. Chorva mollarining evolyusiyasini va ulardagi foydalı irsiy belgilarning naslga berilish qoidalarini, tanlash va saralash yo`li bilan o`rganishdan iborat. Barcha chorva mollarining sitogenetikasini kariotiplerini, qon guruhlarini va tizimlari, hayvonlarning tana o`lchovlarini olish, tortishni; hayvonlarning mahsuldorligini hisobga olish va baholashni; hayvonlarni nomerlash, en solish usullarini: hayvonlarni banitirovka qilishni; zootexniya va naslchilik hujjatlarini yuritish;

QISHLOQ XO'JALIK HAYVONLARINI URCHITISH fani bo'yicha:

Qishloq xo'jalik hayvonlarini urchitish faniga kirish. Qishloq xo'jalik hayvonlarining kelib chiqishi va evolutsiyasi. Ontogenet. Hayvonlarning shaxsiy taraqqiyoti. Qishloq xo'jalik hayvonlarining konstitutsiyasi. Hayvonlar konstitutsiyasi to'g'risida tushuncha, uning qisqacha tarixi. Qishloq xo'jalik hayvonlarining eksteryeri va interyeri to'g'risida tushuncha. Qishloq xo'jalik hayvonlarini mahsuldorligini baholash tamoyillari. Qishloq xo'jalik hayvonlarining mahsuldorligiga ta'sir qiluvchi omillar. Qishloq xo'jalik hayvonlarini tanlash. Tanlashning genetik asoslari. Juftlashning mohiyati, gomogen va geterogen juftlash. Zot to'g'risida tushuncha. Zottarning iqlimlashishi, geografik va iqtisodiy sharoitlarga moslashuvi. Zottlar bilan naslchilik ishlari olib boorish. Chorva mollarini urchitish. Urchitish usullari to'g'risida tushuncha. Sof zotli urchitish. Chatishirish usullari, ularning maqsadi va vazifalari. Duragaylash.

IPAKCHILIK fani bo'yicha:

Kirish. Ipak qurti biologiyasi. Ipak qurti embriologiyasi. Ipak qurti urug'ini jonlantirish usullari va tartibi. Jonlangan ipak qurtlarini tortish va tarqatish. Ipak qurti seleksiyasi. Ipak qurti urug'chiligi. Qurtxonalarini jihozlash va dezinfeksiyalash. Ipak qurtiga tashqi sharoit omillarini ta'siri. Ipak qurtini boqish agrotexnikasi. Pillalarni qabul qilish va navlarga ajratish. Tirik pillalarga dastlabki ishlov berish. Ipak qurtining kasalliklari va zararkunandalari. Tut daraxtining tuzilishi va oziqa beruvchi tutzorlar tashqil qilish. Tut daraxtini ko'paytirish. Tut daraxti kasalliklari va zararkunandalari hamda ularga qarshi kurash choralarini

HAYVONLARNI OZIQLANTIRISH fani bo'yicha:

Kirish, fanni o‘rganishning ahamiyati, maqsadi va vazifalari. Ozuqalarning to‘yimlilagini kamyoviy tarkibiga qarab baholash. Ozuqalarning to‘yimlilagini hazmlanish darajasiga qarab baholash. Ozuqalarning umumiyligi to‘yimlilagini baholash. Ozuqalarning proteinli, vitaminli va mineral to‘yimliligi. Ozuqalarni unglevodli va lipidli to‘yimliligi. Ozuqalar tasnifi. Dag‘al ozuqalar. Silos va senaj tayyorlash texnologiyasi. Ko‘k ozuqalar. Don ozuqalar va omuxta yemlar. Sanoat qoldiqlari va ularning ozuqaviy qiymati. Hayvonot dunyosidan olingan ozuqalar. Ildizmevali va ildizto‘ganak mevali ozuqalar va poliz ekinlari. Hayvonlarni me’yor asosida oziqlantirishning asosiy elementlari. Sutdan chiqgan bo‘g‘oz sigirlar va g‘unajinlarni oziqlantirish. Sog‘in sigirlarni oziqlantirish. Naslli buqalarni oziqlantirish. 6 oylikgacha va 6 oydan katta yoshdagi qoramollarni oziqlantirish. Qoramollarni bo‘rdoqiga boqish. Qo‘ylarni oziqlantirish. Cho‘chqalarni oziqlantirish. Otlarni oziqlantirish. Parrandalarni oziqlantirish. Mo‘yna beruvchi hayvonlarni oziqlantirish. Baliqlarni oziqlantirish. Itlarni oziqlantirish.

BALIQChILIK fani bo‘yicha

Baliqchilikning rivojlanish tarixi. Baliqchilikni rivojlantirishga assos solgan chet el olimlarining buyuk ishlari. Baliqlarning anatomiyasi va fiziologiyasi. Baliqlarning tashqi tuzilishi. Baliqlarning tana tuzulishi va shakllari. Baliqlarning nafas olishi. Baliqlarning suzgich pufagi. Baliqlarni ovqat hazim qilish organlari va nafas olish sistemasining faoliyati. Nafas olish organlari, jabralari, hovo pufaklarining tuzilishi va faoliyati. Baliqlarni sezish va nerv sistemasining faoliyati. Baliqlarning hayotiga ta’sir etuvchi omillar. Suvning fizik xossalari. Baliqlarning suvdagi boshqa gazlarga bo‘lgan munosabati. Tuzning baliqlarga ta’siri, harakatining ta’siri. Suvning kamyoviy tarkibi. Baliqlarni inson hayotida va hayvonot dunyosini sistematikasidagi o‘rni va ahamiyati. Baliqlarni tabiiy urchitish. Baliq chovoqlarini o‘sirish va parvarishlash biologiyasi. O‘zbekistonda yetishtiriladigan asosiy baliq turlari. Tabiiy suv havzalarida uchraydigan qo‘srimcha baliq turlari. Hovuzlarining biologik tavsifi. Karp baliq xo‘jaligi hovuzining biologik tavsifi “Hovuz kategoriyasi” tushunchasi vazifasi va xususiyati. Baliqlarni o‘siradigan hovuzlarni qurish va ulardan foydalanish. Baliqchilikda seleksiya va naslchilik ishi. Naslchilik ishining shakli: Oliy tipdagi seleksion naslchilik baliqchilik xo‘jaliklari, nasl rassadnik yetishtiriladigan reproduktorlar va sanoat xo‘jaliklari. Karp chovoqlarini zavod usulida yetishtirish. Baliqlarni tabiiy oziqlantirish. Baliqlarni qo‘srimcha oziqlantirish. Baliqchilik xo‘jaliklari melioratsiyasi. Mineral o‘g‘itlar, o‘g‘itlarning turlari. Baliqlarni qishlovga tayyorlash va uni o‘tkazish. Baliqlarni iqlimlashtirish. Ta’biy suv omborlari ixtifaunasi va baliq ovlash, uning miqdorini aniqlash. Yopiq sistemali suniiy hovuzlarni tashkil qilish. Ko‘llarda intensiv usulda baliq yetishtirish. Daryo forel (xon baliq) balig‘ini intensiv usulda eytishtirish. Maxsus va aralash mahsulot ishlab chiqaruvchi iliq suvli baliqchilik xo‘jaliklari

QUYONCHILIK VA MO‘YNACHILIK fani bo‘yicha:

Quyonchilikning dunyodagi holati, rivojlanish tarixi va istiqbollari. Quyonlarning kelib chiqishi va biologik xususiyatlari. Quyon zotlari. Quyonlardan olinadigan asosiy va qo’shimcha mahsulotlar. Quyonchilikda naslchilik ishlari. Quyonlarni oziqlantirish texnologiyasi. Mo‘ynali hayvonlarning xo‘jalik foydali belgilari va biologik xususiyatlari. Mo‘ynali hayvonlarni oziqlantirish va saqlash. Mo‘ynali hayvonlari bilan naslchilik ishi olib boorish. Mo‘ynali hayvonlarning mahsuldorligini va mo‘ynali hayvonlarni so‘yish texnologiyasi. Quyonlarning eksteryeri va konstitutsiyasi. Quyonlardan o‘lchamlar olish, indekslarini chiqarish, tirik vaznini aniqlash. Quyonlarning mahsuldorligini hisobga olish. Quyonchilikda zootexniya naslchilik hisoboti. Quyonlarning maxsuldorligini hisobga olish. Quyonchilikdan olinadigan mahsulotlarga bo‘lgan davlat standarti talablari. Asosiy galadagi hayvonlarni puchakga chiqarish. Galani to‘ldirish uchun yosh hayvonlarni tanlash. Quyonxonada mikroqlim ko‘rsatkichlariga bo‘lgan talablar. Quyonxonada kun tartibini o‘rnatish. Quyonlarniga en solish. Quyonlarning ozuqasining to‘yimliligini taxlil qilish. Quyonlarga ozuqa ratsionini tuzish. Quyonchilikda urug‘lantirish va bolalatish yillik rejasini tuzish. Tivot mahsuldorligini aniqlash usullari. Mo‘ynali hayvonlar bonitirovkasi. Mo‘ynali hayvonlarni ozuqasi to‘yimliligini aniqlash. Mo‘ynali hayvonlar uchun ratsion tuzish. Mo‘ynali hayvonlarni so‘yish texnologiyasi. Mo‘ynali hayvonlarni terisiga dastlabki ishlov berish jarayonlari.

ASALARICHILIK fani bo‘yicha:

Asalarilarning kelib chiqishi, ularning evolyusiyasi, ularning organizmida sodir bo‘ladigan morfo-funksional o‘zgarishlar, asalarichilik tashkil qilinadigan mavsumiy tadbirlarni, bozor iqtisodiyoti sharoitida rivojlantrish yo‘llarini, ularning zotlari, mahsuldorlik yo‘nalishi va jinsiy kesimida anatom – morfologik tuzilishi, fiziologik xususiyatlari va biologiyasini, ularning ko‘payishi va rivojlanishini, oziqlantirishni, asalarichilik yilning fasllari kesimida asrash va parvarishlash, urg‘ochilardan urug‘ olish texnologiyasi, sohalarda olib boriladigan seleksion – naslchilik ishlarini, ularning zoti va zotdorligini aniqlash O‘zbekiston sharoitida paxta, poliz ekinlari, sholi dalalarida asal olish, Ajratuvchi o‘simliklarni maydarоq qismrlarga bo‘lish, ularga asalari pasekasini joylashtirish; o‘simliklardan ajraladigan nektar miqdorini aniqlash, o‘simliklardan ajraladigan gulchangi miqdorini aniqlash, asalarilardan mahsulot olishda o‘simliklarning o‘sish jarayoni bilan tanishish; asalari mahsulotlarini ishlab chiqarish texnologiyasi bilan tanishish.

**5410600-Zootexniya (turlari bo‘yicha) ta’lim yo‘nalishi, va 5111000 – Kasb ta’lim (zootexniya(turlari bo‘yicha)) ta’lim yo‘nalishi negizidagi
5A410602 – Qorako‘l qo‘ylar seleksiyasi, 5A410603 – Qishloq xo‘jalik
hayvonlarini urchitish, ko‘paytirish va ularning seleksiyasi (hayvonot turlari
bo‘yicha), 5A410604 – Chorvachilik, 5A411402 – Qorako‘lchilik**

**mahsulotlarini ishlab chiqarish va qayta ishlash magistratura
mutaxassisliklariga kiruvchi talabalar uchun sinov imtihonining javoblarini
baholash**

m e z o n l a r i

Imtihon 5 ta ixtisoslik va 6 ta umumkasbiy fanlardan jami 2000 ta testlardan tushadi. Test savollari dasturlari doirasida tayyorlanib, ekspertizadan o'tkazildi.

Abituryentlarga kirish sinovlari test shaklida kompyuterda bo'lib, har bir abituryentga 100 tadan savol beriladi, 1 ta to'g'ri javob uchun 1 ball beriladi: Shuningdek, bitiruvchining diplom ilovasida qayd etilgan o'rtacha o'zlashtirish ko'rsatkichi ham qo'shiladi (100 ballgacha).

Xalqaro tan olingan chet tilini bilish darajasi haqidagi sertifikat (TOEFL bo'yicha kamida 72 yoki IELTS bo'yicha kamida 5,5 ball, TestDaF (TDN3), CEFR bo'yicha kamida V2) yoki DTM tomonidan beriladigan V2 yoki S1 darajasidagi sertifikat taqdim etganlarga chet tilidan 50 ball qo'yiladi va ular chet tilidan kirish sinovida ishtirok etmaydi.

Chet tilidan sinov testini topshirish, hujjatlar qabul qilinib qayd etilgan hududda DTM tomonidan o'tkaziladi.

Mutaxassislik fanidan kirish testi institutning 6-binosida o'tkaziladi, unda 100 savol beriladi, bir to'g'ri javob 1 (bir) balldan baholanadi, maksimal 100 ball bir savolga 1 (bir) daqiqa beriladi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birligida barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. –T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. – 56 b.

2. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdag'i ma'ruza 2016 yil 7 dekabr. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. – 48 b.

3. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 488 b.

- 4.** SAPP JAN «Genesis: The Evolution of Biology». Oxford University Press, USA. 2003, USA.
- 5.** P.S.Sobirov,A.K.Kaxarov, S.D.Dustkulov - Chorva mollarini urchitish. T. 2003
- 6.** P.S.Sobirov, A.K.Kaxarov, S.D.Dustkulov – Genetikadan amaliy mashg`ulotlar. Samarqand. 2001. 162 b.
- 7.** U.N.Nosirov, G`U.Nosirov, T.U.Nosirov – Chorvachilikda klassik va zamonaviy seleksiya usullari. Toshkent. 2008.
- 8.** P.S.Sobirov,S.D.Dustkulov. Genetika asoslari va chorva mollarini urchitish. Toshkent. 1989.
- 9.** Юсупов С.Ю. «Овцы и козы Узбекистана». Учебное пособие. Ташкент “Мехнат” 2002.
- 10.** Djasimov F., SHoymurodov N.T. “Qo‘ychilik va echkichilik fanidan amaliy mashg“ulotlar” O‘quv qo‘llanma. Toshkent 2015.
- 11.** Do‘stqulov S. va boshqalar. Chorva hayvonlarini urchitish. T., “Mehnat”, 1993.
- 12.** Sobirov P.S., Kaxarov A.K., Xushvaqtov A. “Genetika va biotexnologiya asoslari” Darslik. Toshkent. 2015. 339 b.
- 13.** Sobirov P.S., Kaxarov A.K., Do‘stqulov S. “Genetikadan amaliy mashg“ulotlar” Darslik Samarqand 2002. 162 b
- 14.** Ikromov T.X., Sattarov N.E. Umumiy zootexniya. T., “Mehnat”, 2002.
- 15.** Хамрақулов Р, Карабаев К. Қишлоқ хўжалик ҳайвонларини озиқлантириш. Дарслик. Тошкент. “Мехнат”, 1999 йил.
- 16.** Durst L., Vittman M. Qishloq xo‘jaligi hayvonlarni oziqlantirish. Darslik. Urganch, 2010 yil.
- 17.** Yaxyayev B., Haydarov B. Hayvonlarni oziqlantirish fanidan amaliy va laboratoriya mashg‘ulotlari. O‘quv qo‘llanma. “Ta’lim texnologiyalari”. Toshkent. 2019 yil.
- 18.** Аширов М.Э. Сутдор қорамоллар селекцияси. Монография. Тошкент, Наврӯз – 2017 йил.
- 19.** Тўрақулов З.Т., Абдирасулов А., Ибрагимов Ю. Қорамолчиликдан амалий машғулотлар. Ўқув қўлланма. Самарқанд. СамҚҲИ – 1996 йил.
- 20.** Макарцев Н.Г. Технология производства и переработки животноводческой продукции. Учебное пособие. Москва, Манускрипт – 2005 год.
- 21.** Юсупов С.Ю. «Овцы и козы Узбекистана». Учебное пособие. Ташкент “Мехнат” 2002.
- 22.** Djasimov F., SHoymurodov N.T. “Qo‘ychilik va echkichilik fanidan amaliy mashg“ulotlar” O‘quv qo‘llanma. Toshkent 2015.

23. Do'stqulov S. va boshqalar. Chorva hayvonlarini urchitish. T., "Mehnat", 1993.
24. Ikromov T.X., Sattarov N.E. Umumiy zootexniya. T., "Mehnat", 2002.
25. Xamraqulov R, Karibaev K. Qishloq xujaliq hayvonlari oziqlantiriш. Darslik. Toshkent. "Mehnat", 1999 yil.
26. Durst L., Vittman M. Qishloq xo'jaligi hayvonlarni oziqlantirish. Darslik. Urganch, 2010 yil.
27. Yaxyayev B., Haydarov B. Hayvonlarni oziqlantirish fanidan amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari. O'quv qo'llanma. "Ta'lif texnologiyalari". Toshkent. 2019 yil.
28. Ponamarov C.B., Grozeskuyu Ю.H., Bakhareva A.A. Korma i kormlenie ryb v akvakulture. Metodicheskoe posobie. Morskiga, 2013 god
29. Makarcev N.G. Kormlenie sel'skohozyaistvennykh zhivotnykh. Noosfera. Kaluga 2012.
30. Erohin A.I. i drugie. «Ovtsvodstvo» Moscow 2014.
31. Zelin'skiy G.G. «Kozesvodstvo» M. Agrpromizdat 1991.
32. Fisin'in G.A. Tartadjan «Promyshlennoe pтиcvodstvo» M. «Kolos», 1990
33. Islomxo'jaev S., Boboev K., Gulomov K. «Parrandachilikdan amaliy mashg'ulotlar» T. «O'zbekiston», 1996
34. Xuseinov S.Q., Niyozov D.S., Sayfullaev G.M. "Baliqchilik asoslari". Oliy o'quv yurtlari talabalari uchun o'quv qo'llanma. Buxoro, 2010 yil.
35. Dadaev S., Saparov S. Zoologiya. Oliy va o'rta maxsus ta'lif yo'nalichlari uchun darslik. Toshkent, 2010 yil.
36. Yarbekov M. Hovuz baliqchiligi. O'quv qo'llanma Toshkent, 2013 yil.
37. Kurbanov R.B. Xalpaev I.I. Oqar suv basseyinlarida intensive baliq yetishtirish texnologiyasi bo'yicha tavsiyalar. Samarqand, 2011 yil.
38. Xalimov I., Narbaeva M.K. - Baliqchilik bilan shug'llanuvchi fermer xo'jaliklari uchun uslubi qo'llanma. Samarqand, 2017 yil.
39. Kamilov B.G., Kurbanov R.B. «Baliqchilik. O'zbekistonda karp baliq'ini urchitish». O'uv qo'llanma. Toshkent, 2013 yil.
40. Komilov. B.G, Xalilov I.I. -O'zbekistonda daryo forelini yetishtirish. O'quv qo'llanma. Toshkent, 2014 yil.
41. Maqsudov I., Jo'raev J., Amirov Sh. Chorvachilik asoslari. Darslik, Samarqand, "Zarafshon" nashriyoti DK- 2013 yil.
42. Nosirov U.N., Nosirov U.N. Qoramolchilik. Darslik. Toshkent, O'zbekiston milliy ensiklopediyasi Davlat ilmiy nashriyoti- 2001 yil.

